

JOURNAL OF PARAMITA

วารสารปารมิตา

ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2566)

Vol. 5 No. 2 (July – December 2023)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นวารสารตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิชาการ บทความวิจัย บทความหนังสือ และบทความวิชาการประเภทอื่นๆ
2. เพื่อเป็นสื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิงวิชาการของนักวิจัยและนักวิชาการทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ
3. เพื่อเป็นวารสารเสนอองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนามนุษย์ตามหลักการศึกษาระดับพุทธศาสนาและศาสตร์ต่างๆ
4. เพื่อพัฒนาวารสารให้เป็นที่ไปตามเกณฑ์มาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาและเป็นการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผลงานการวิจัยและบทความทางวิชาการทางพระพุทธศาสนาและศาสนาต่างๆ รวมทั้งปรัชญาให้เป็นที่ไปตามเกณฑ์มาตรฐาน TCI

เจ้าของ

ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม (RESEARCH CENTER FOR DHAMMSUKSA PHRAPARIYATTIDHAMMA OF WATAWUTWIKASITARAM SCHOOL) ภูมิกุณแม่ชาลิ่ง ห้อง 305 เลขที่ 137 วัดอาวุธวิกสิตาราม ถนนจรัญสนิทวงศ์ 71 บางพลัด กรุงเทพฯ 10700 โทร 0860864258

ที่ปรึกษา

พระธรรมวชิรสุธี	เจ้าอาวาส/เจ้าสำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม
พระราชดิลก, ดร.	ประธานกรรมการบริหารการศึกษา
พระศรีวินยาภรณ์, ดร.	เจ้าคณะแขวงบางพลัด/รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พระมหาพรภวิทย์ จีระวิโช	อาจารย์ใหญ่สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม
ผศ.ดร.เนตร หงษ์ไกรเลิศ	มหาวิทยาลัยสยาม
นาวาเอก ดร.นพดล บงกชกาญจน์	กรมยุทธศึกษาทหารเรือ
ดร.วิลาสินี วัฒนมงคล	ผู้พิพากษาสมทบ ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสมุทรสงคราม

บรรณาธิการวารสาร

พระมหามหวินทร์ ปุริสุตโตโม, ผศ.ดร.

กองบรรณาธิการวารสาร

พระบุญฤทธิ อภิปัญโญ	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.มนัสวี ศรีนนท์	มหาวิทยาลัยมหิดล
ผศ.ดร.ธเนศ เกษศิลป์	มหาวิทยาลัยมหิดล
ผศ.ดร.สุณี เวชประสิทธิ์	มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช
พ.ต.ท.หญิง ดร.ปิยะนุช ศรีสรานุกรม	โรงเรียนนายร้อยตำรวจ
นายครรชิต มีซอง	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความ

พระครูวินัยธรบุญศรี ญาณวุฑโฒ, ผศ.ดร.	อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พระมหาไพจิตร อุตตมธมโม, ดร.	วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พระครูวินัยธรสุขุม สุขวฑฒโก, ผศ.	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พระมหาวิโรจน์ ญาณวิโร, ดร.	คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พระมหาชินกร สุจิตโต, ดร.	คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พระมหาภาณุวิชญ์ ภาณุวิชชโย, ดร.	คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.ศรชัย ท้าวมิตร	อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
รศ.ดร.กฤต ศรียะอาจ	คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.สุกิจ ชัยมุสิก	อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
รศ.ดร.บุญร่วม คำเมืองแสน	คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
รศ.วิรัตน์ กางทอง	อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผศ.ดร.สำราญ ศรีคำมูล	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผศ.ดร.ณัฐพงษ์ มะลิซ้อน	วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ผศ.ดร.เมธา หริมเทพาธิป	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ผศ.ดร.เกรียงไกร พินยารักษ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผศ.ดร.ประยูร ป้อมสุวรรณ	วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ดร.กฤตสุขิน พลเสน	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.กฤตพิศิษฐ์ ปุณณภัทร์ธนากุล	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.ประเวช วัฒนาแก้ว	คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.สุรชัย พุดชู	คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
นาวาเอก ดร.นพดล บงกชกาญจน์	กรมยุทธศึกษาทหารเรือ
ดร.มนัสวี ศรีนนท์	สถาบันวัดกรรมกรเรียนรู้ มหาวิทยาลัยมหิดล
ดร.ธนรัฐ สะอาดเยี่ยม	วิทยาเขตสุรินทร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ดร.สมเจต หลวงกัน	วิทยาลัยสงฆ์สุพรรณบุรีศรีสุวรรณภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ดร.พูนศักดิ์ กมล	วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ดร.ศรุตานนท์ ขอบประดิษฐ์	วิทยาลัยทองสุข
ดร.จักรี ศรีจารุเมธีญาณ	วิทยาเขตอีสาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.ธารินี กิตติกาญจน์โสภณ	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
ดร.กำธร เพี้ยเอี้ย	อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.ชวลิต ไหลรินทร์	อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.วรรณภา พ่วงพร้อม	อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
ดร.ปวีร์ โชติพงษ์วิวัฒน์	ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม

ฝ่ายจัดรูปเล่ม/สมาชิกวารสาร

ดร.มนัสวี ศรีนนท์ นายสุขขาน มัถสัน นายอริย์รัช เลิศอมรไชยกิจ นางสาวพรทิพย์ พฤทธิกิตติวงศ์

พิมพ์ที่

จี คลาส (G CLASS) เลขที่ 26/19 ศาลายา พุทธมณฑล นครปฐม 73170

โทร 028892223 โทรสาร 028893204 อีเมลล์ g_class@hotmail.com

บทบรรณาธิการ

วารสารปารมิตาฉบับที่ 2 ประจำปี พ.ศ. 2566 นี้ ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม ได้บริหารจัดการให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาการของ TCI โดยเน้นการตรวจประเมินผลงานวิชาการจากผู้ทรงคุณวุฒิจากหลายหน่วยงาน จำนวน 3 รูป/คน ต่อ 1 บทความ เพื่อให้การบริหารวารสารมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพให้มากที่สุด

วารสารปารมิตาฉบับนี้ได้นำเสนอผลงานของนักวิชาการจากหน่วยงานต่างๆ ที่น่าสนใจดังนี้

1. แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพอนามัยในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ตามหลักสี่ปฐพีธรรม 7 (The Guidelines for the Operation of Health Promotion in Educational Opportunity Expansion Schools based on Sappurisa-Dhamma in Nakhonsawan Primary Education Service Area Office 3) โดย จุฬาลักษณ์ สร้อยสวาท พระครูศรีสุธรรมนิวิฐ และปฏิธรรม สำเนียง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผลการวิจัย พบว่า 1. สภาพการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพอนามัย ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก 2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพอนามัย ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีเพศ อายุ ตำแหน่ง และประสบการณ์ต่างกัน มีระดับความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่างกัน 3. แนวทางการแนวดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพอนามัย ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ตามหลักสี่ปฐพีธรรม 7 พบว่า 1) ด้านนโยบายส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน ผู้บริหารควรรับบทบาท ของตนในการป้องกันอุบัติเหตุ เน้นการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายร่วมกันวางแผนป้องกันอุบัติเหตุ 2) ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาควรตระหนักถึงสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ โดยวางแผนระเบียบในโรงเรียน 3) ด้านการจัดการเรียนการสอนสุขศึกษาในโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดตั้งศูนย์คุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน เพื่อป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศ 4) ด้านการออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำโครงการส่งเสริมทักษะด้านการออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ เพื่อปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรม การรักสุขภาพ

2. แนวทางการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอท่าตะโก เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ตามหลักวุฒิธรรม (Guidelines for Developing Leadership Skills in the 21st Century Based on Uddhi-Dhamma for School Administrators in Tha Tako District of Nakhonsawan Primary Education Service Area Office 3) โดย อนัญญา ปัจยะโคทา พระเทพปริยัติเมธี และปฏิธรรม สำเนียง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผลการวิจัย พบว่า 1. สภาพทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอ

ท่าตะโก เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 3 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก คือ ด้านทักษะวิสัยทัศน์ ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ ด้านทักษะความร่วมมือ ด้านทักษะการสื่อสาร ตามลำดับ 2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอท่าตะโก เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 3 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กล่าวคือ เพศ อายุ ตำแหน่ง และประสบการณ์ พบว่าโดยภาพรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ 3. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอท่าตะโก เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 3 ตามหลักคุณธรรม พบว่า 1) ด้านทักษะการสื่อสาร ผู้บริหารควรสร้างบรรยากาศโน้มน้าวใจใจของการมีส่วนร่วม ผู้บริหารจะควรเป็นบุคคลที่น่าเชื่อถือ และเป็นผู้ที่มีคนศรัทธา 2) ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารควรมีกระบวนการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ อย่างรอบคอบ ฝึกการระดมสมอง ของบุคคลหลายฝ่าย พยายามหาสิ่งที่สามารถจุดประกายความคิดใหม่ 3) ด้านทักษะวิสัยทัศน์ ผู้บริหารควรพัฒนาความรู้และความสามารถของตนเองอยู่เสมอ เพื่อนำมาประกอบการคิดวิเคราะห์รอบด้าน ทั้งกล้าคิด กล้าตัดสินใจ 4) ทักษะความร่วมมือ ผู้บริหารควรพัฒนาในการสร้างทีมเพื่อให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสมีส่วนร่วมจัดการประชุมออกความคิดเห็นอยู่เสมอ

3. ระบบการพัฒนาการดำเนินงานสังคมสงเคราะห์ด้านการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชน: กรณีศึกษาวัดตาลเจ็ดช่อ ตำบลตลาดกรวด อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง (An Educational Social Work System for Disadvantaged Children: A Case of Wat Taljedcho Mueng Angthong Province) โดย พระครูพิบูลพัฒน์พิมล (วิบูลย์) และพระวิเทศพรหมคุณ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผลการวิจัย พบว่า 1) ค้นพบการศึกษาองค์ความรู้ตามปัจจัยส่วนบุคคล อายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุ 11-15 ปี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 68.52 รองลงมา มีอายุ 16-20 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 31.48 เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เพศหญิง จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 68.52 รองลงมา เพศชาย จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 31.48 สถานภาพทางครอบครัว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีบิดามารดาอยู่ครบ จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 49.07, ส่วนน้อยที่สุดคือ อยู่เฉพาะมารดา จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 9.06 ระดับชั้นที่กำลังศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 62.96 รองลงมา มีมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 37.04 2) ค้นพบการประเมินสภาพปัญหาและความต้องการ พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($= 4.21, S.D. = 0.189$) และด้านที่มีความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ ด้านการสร้างบรรยากาศในกิจกรรมสังคมสงเคราะห์ ($= 4.16, S.D. = 0.426$) 3) ค้นพบการพัฒนากระบวนการดำเนินงาน (1) การเตรียมการสังคมสงเคราะห์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($= 4.20, S.D. = 0.427$) (2) การดำเนินการของกิจกรรมสังคมสงเคราะห์โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($= 4.26, S.D. = 0.366$) (3) การใช้สื่อ/อุปกรณ์เพื่อสังคมสงเคราะห์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($= 4.21, S.D. = 0.365$) (4) การสร้างบรรยากาศในกิจกรรมสังคมสงเคราะห์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($= 4.16, S.D. = 0.426$) และ (5) การวัดผลและการประเมินผลกิจกรรมสังคมสงเคราะห์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($= 4.22, S.D. = 0.392$) 4) ค้นพบการประเมินและรับรองระบบการพัฒนาสังคมสงเคราะห์ รับรองโดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิการสอบ Focus

Group Discussion จำนวน 12 รูป/คน เมื่อวันศุกร์ที่ 31 มีนาคม 2566 ณ วัดตาลเจ็ดช่อ อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง

4. ระบบการจัดการเรียนการสอนพระพุทธศาสนาตามหลักอริยสัจ 4 สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี (A Four Noble Truth - Based Instructional Management System for Secondary School Students in Prachinburi Province) โดย พระมหากัลยวรรธน์ กิตติธโร (มีชัย) พระมหาสมบุญ สุธมโม และสายรุ้ง บุบผาพันธ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผลการวิจัย พบว่า 1. ผลการศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับระบบการจัดการเรียนการสอนพระพุทธศาสนาตามหลักอริยสัจ 4 สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี พบว่า กระบวนการเรียนการสอน 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 คือ ขั้นตอนกำหนดปัญหา (ขั้นทุกข์) คือ การให้ผู้เรียนระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไข ขั้นตอนที่ 2 คือ ขั้นตอนตั้งสมมติฐาน (ขั้นสมุทัย) คือ การให้ผู้เรียนวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา และตั้งสมมติฐาน ขั้นตอนที่ 3 คือ ขั้นทดลองและเก็บข้อมูล (ขั้นนิโรธ) คือ การให้ผู้เรียนกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีการทดลอง ขั้นตอนที่ 4 คือ ขั้นวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล (ขั้นมรรค) คือการนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสรุปเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ 2. ผลการประเมินสภาพปัญหาและความต้องการของระบบการจัดการเรียนการสอนพระพุทธศาสนาตามหลักอริยสัจ 4 พบว่า ในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตร อยู่ในระดับมาก 2) ด้านกระบวนการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง 3) ด้านสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก 4) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับมาก 5) ด้านการวัดและประเมินผล มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 3. ผลการพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนพระพุทธศาสนาตามหลักอริยสัจ 4 สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี พบว่า มีการกำหนดปัญหา มีการตั้งสมมติฐาน มีวิธีการทดลอง มีการแยกประเภทของปัญหา และบูรณาการเข้ากับอริยสัจ 4 กระบวนการพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนตามหลักอริยสัจ 4 4. ผลการประเมินและรับรองระบบการจัดการเรียนการสอนพระพุทธศาสนาตามหลักอริยสัจ 4 สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ได้ผลลัพธ์การประเมินและรับรองระบบการสอนพระพุทธศาสนา โดย คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิสอบ Focus Group Discussion จำนวน 12 รูป/คน เมื่อวันพฤหัสบดี ที่ 30 มีนาคม 2566 ณ วัดตาลเจ็ดช่อ ตำบลตลาดกรวด อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

5. ระบบเสริมสร้างพลังจิตการดำเนินชีวิตในสังคมพุทธสำหรับนักเรียนประถมศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนวัดสามัคคิยาราม จังหวัดปทุมธานี (A Buddhist Social Life Style Mind Power Enhancing System for Elementary Pupils: A Case Study of Samakkiyaram School in Pathum Thani Province) โดย เปมิกา สุขเจริญ พระวิเทศพรหมคุณ และนิเวศน์ วงศ์สุวรรณ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผลการวิจัย พบว่า 1. การศึกษาองค์ความรู้ตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มี 74 คน คิดเป็นร้อยละ 61.67. เพศชาย จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 38.33 อายุ ส่วนใหญ่อยู่ในระหว่าง 13-14 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00. 2. การประเมินสภาพปัญหาและความต้องการของระบบการเสริมสร้างพลังจิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.85$, S.D. = 0.200) ด้านเนื้อหา อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.65$, S.D. = 0.445) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.95$, S.D. = 0.372) ด้านชุดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.82$, S.D. = 0.407) ด้านการวัด

และประเมินผล อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.03$, S.D. = 0.408) ด้านชุดคุณประโยชน์จากการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.82$, S.D. = 0.465) 3. การพัฒนาระบบการเสริมสร้างพลังจิตจากการสัมมนา สรุปลงได้ว่า ด้านประโยชน์ในการเสริมสร้างพลังจิต เป็นประโยชน์ปลูกฝังขัดเกลาพฤติกรรมเด็ก ๆ ให้มีสติสัมปชัญญะที่ดั่งาม, ด้านสภาพปัญหา ต้องฝึกฝนอย่างมีสติตามหลักพุทธธรรม, ด้านประสบการณ์ โดยมากมาจากผู้ปกครองและสภาพแวดล้อม, ด้านแนวทาง คือให้ศึกษาจุดอ่อน จุดแข็งและสร้างภูมิคุ้มกัน, ด้านข้อเสนอแนะ พบว่า เน้นให้เชื่อเรื่องเวรกรรม ครอบครัวต้องเป็นเสาหลักเสมอไป 4. การประเมินและรับรองระบบการเสริมสร้างพลังจิตการดำเนินชีวิตในสังคมพุทธสำหรับนักเรียนประถมศึกษา โดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมี ศ.ดร. ชัยยงค์ พรหมวงศ์ เป็นประธานสอบ Focus Group Discussion จำนวน 8 รูป/คน เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 1 มิถุนายน 2566 ณ ห้อง C 113 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

6. การพัฒนาผลการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มแข่งขันร่วมกับเกมมิฟิเคชัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (The Development of English Vocabulary Learning by Using Team Game Tournament Technique with Gamification for Grade 1 Students) โดย ทิฆัมพร ตะตอง และวารภรณ์ ไทยมา คณะวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ผลการศึกษาวิจัย พบว่า 1. การพัฒนาการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มแข่งขันร่วมกับเกมมิฟิเคชัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้กระบวนการ 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม ขั้นที่ 2 ขั้นการสอน ขั้นที่ 3 ขั้นจัดทีม ขั้นที่ 4 ขั้นแข่งขัน และขั้นที่ 5 ขั้นสรุปผล ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้มีการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.88$, S.D. = 0.20) 2. ผลการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มแข่งขันร่วมกับเกมมิฟิเคชันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มแข่งขันร่วมกับเกมมิฟิเคชัน พบว่า นักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษค่าเฉลี่ยหลังเรียนไปแล้ว 2 สัปดาห์ สูงกว่าค่าเฉลี่ยหลังเรียน

7. Professional Development of Administrators at Guangzhou 16th Middle School under Guangdong Province by Jiang Huiling Tarinee Kittikanjanasophon and Vorachai Viphoouparakhot, Faculty of Education, Bangkokthonburi University, The research results showed that: (1) the professional development of administrators at Guangzhou 16th Middle school under Guangdong Province, overall and aspect were at high levels; and (2) comparison of the professional development of administrators at Guangzhou 16th Middle school under Guangdong Province, classified by education level and work experience, overall were not different.

8. ระดับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากร เทศบาลตำบลจอมทอง อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู (The level of organizational commitment of personnel Chom Thong

Municipality Sriboonruang District Nong Bua Lamphu Province) โดย โกศล สอดส่อง หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยพิษณุบัณฑิต ผลการศึกษา พบว่า 1. บุคคลากร เทศบาลตำบลจอมทอง มีระดับความผูกพันต่อองค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 3.70 ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านประสบการณ์ในงาน ค่าเฉลี่ย 3.78 รองลงมา ด้านลักษณะงานค่าเฉลี่ย 3.75 ด้านความผูกพันต่อองค์กร ค่าเฉลี่ย 3.66 และด้าน บรรทัดฐานทางสังคม ค่าเฉลี่ย 3.62 2. ผลการเปรียบเทียบ ระดับความผูกพันต่อองค์กรบุคลากร เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ รายได้ต่อเดือน พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ระยะเวลาการปฏิบัติงาน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

9. การบริหารทรัพยากรมนุษย์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู (Human Resource Management of the Nongbualumphu Provincial Administrative Organization) โดย อมรรัตน์ ศรีวิชา และพิชัยรัฐ หมื่นด้วง วิทยาลัยพิษณุบัณฑิต ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารทรัพยากรมนุษย์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก($\mu = 3.62$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการบริหารสมรรถนะ($\mu = 3.70$) รองลงมาคือ ด้านวัฒนธรรมองค์การ ($\mu = 3.66$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการพัฒนาองค์การ ($\mu = 3.56$) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นบุคลากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู ที่จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาในการปฏิบัติงานในภาพรวม พบว่า ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภูที่มีเพศ ระดับการศึกษา และระยะเวลาในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อการบริหารทรัพยากรมนุษย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภูที่มีอายุที่แตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อการบริหารทรัพยากรมนุษย์ไม่แตกต่างกัน ข้อเสนอแนะทาง การปรับปรุงและพัฒนาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู ให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณในการฝึกอบรมเสริมสร้างการพัฒนาบุคลากรทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน

10. Effectiveness of Knowledge Management in Art Major of Universities under Liaoning Province by Zhang Tiedong Sutida Howattanakul and Somsak Chanphong, Leadership in Educational Leadership, Bangkokthonburi University, The research findings revealed that; (1) There were five components and 23 key variables of the effectiveness of knowledge management of art major in universities under Liaoning Province, which consisted of effectiveness management, organizational culture management, knowledge-based organization construction, information technology management and human resource management; and (2) There were total 23 managerial guidelines for effectiveness of knowledge management of art major in universities under Liaoning Province.

11. The Mediating Effect of Teachers' Motivation Factors on the Relationship Between and Organization Culture and Organization Policy on Teachers' Competencies Private Universities in Shenyang City by Kang Kai Sataporn Pruettikul and Sukhum Moonmaung, Faculty of Education, Bangkokthonburi University, The results found that: 1) The status on teachers' competencies of Private university in Shenyang city were at high level. 2) The model factors affecting teachers' competencies of Private university in Shenyang city fit well with empirical data ($\chi^2/df=2.363$, $TLI=0.971$, $CFI=0.981$, $RMSEA=0.55$) and 3) the organization culture factors affecting teachers' competencies in private universities, as follows; the organizational culture and teacher motivation factors had no direct effect on the teachers' competencies, but the organization culture factors and organizational policies had direct effect on teacher motivation factors ($p<.01$). And organizational policies had direct effect on the teachers' competencies ($p<.01$) in private universities. Teacher motivation factors not mediating role in the relationship between organizational culture and organizational policies.

12. ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี (Effectiveness of Certificate Teacher Professional Curriculum, Faculty of Education, Dhonburi Rajabhat University) โดย ดิเรก สุขสุนัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู ในภาพรวม ทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และ 2) ระดับประสิทธิผลฯ อยู่ในระดับมากที่สุดในทุกปัจจัยส่วนบุคคล และ ประสิทธิภาพไม่แตกต่างกันตามปัจจัยส่วนบุคคลทั้งในด้าน เพศ ช่วงอายุ วงประสบการณ์ทำงาน ระดับการศึกษา และ ตำแหน่งหน้าที่

13. Factors Analysis of Platform Teaching Management of Music Colleges in Sichuan Province by Zhang Shenghao Sutida Howattanakul and Sataporn Pruettikul, Leadership in Educational Leadership, Bangkokthonburi University, The research findings revealed that: According to the needs of internal and external causes of platform teaching management in music colleges during the epidemic, It is determined that teaching demand, management, environment, technical support, Course Adaptability, Teaching Participation, assessment and evaluation are seven factors that affect the platform teaching management of Sichuan music colleges. Through the scale survey of platform teaching administrators and participants in Sichuan music colleges, data collection and analysis were carried out to determine that each variable was correlated. Therefore, the coordination and cooperation of various factors of platform teaching management in

Sichuan music colleges is an important way to enhance the satisfaction of platform teaching management and improve the management effect.

14. การพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ท้องถิ่น รายวิชาพระพุทธศาสนา เรื่องฮีตสิบสอง ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (Development Books Supplementary Encouraging Reading in the Social Studies, Religion and Learning Cluster on Buddhism Subject “Twelve Traditions” of the Lower Secondary School) โดย พระมหานิพัฏฐพันธ์ จีรวฑฒโน คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผลการวิจัย พบว่า 1. คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนจากการประเมินระหว่างเรียนของนักเรียน ทั้ง 12 แผน มีค่าเท่ากับ 98.20 จากคะแนนเต็ม 120 คิดเป็นร้อยละ 81.83 และคะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบหลังเรียน มีค่าเท่ากับ 32.05 จากคะแนนเต็ม 40 คิดเป็นร้อยละ 80.13 ดังนั้นการพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม ท้องถิ่น รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮีตสิบสอง มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.83/80.13 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 2. ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I) ของการเรียนรู้ด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮีตสิบสอง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 0.533724 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 53.37 3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชาพระพุทธศาสนาเรื่องฮีตสิบสอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.44 หมายความว่า มีระดับความพึงพอใจ ในระดับมาก 5. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน มีค่าเฉลี่ยเจตคติ เท่ากับ 4.43 หมายความว่า มีความชื่นชอบ ในระดับมาก

15. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณในยุคดิจิทัลตามหลักสุจริต 3 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา (Guidelines for Developing Budget Management in the Digital Era Dased on Sujarita III Schools under Phra Naknon Si Ayutthaya Secondary Education Service Area Office) โดย ณัฐฉิรินทร์ นิ่มสุดใจ และลำพอง กลมกุล คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผลการวิจัย พบว่า 1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานงบประมาณในยุคดิจิทัล โรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา พบว่า ภาพรวม 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการรายงานผลการใช้งบประมาณ ด้านการวางแผนงบประมาณ ด้านการควบคุมงบประมาณ และด้านการใช้งบประมาณ ตามลำดับ 2. ผลการศึกษาวิธีการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณในยุคดิจิทัล ตามหลักสุจริต 3 โรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย วิธีการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณในยุคดิจิทัล ตามหลักสุจริต 3 คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องศึกษาจากสถานการณ์ที่ผ่านมาของสถานศึกษา ว่ามีการใช้จ่ายงบประมาณในการดำเนินโครงการต่างๆ 3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณในยุคดิจิทัล ตามหลักสุจริต 3 โรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เป็นผลจากการศึกษาเอกสาร และผลการสัมภาษณ์

เกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณในยุคดิจิทัล ตามหลักสุจริต 3 คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรศึกษาข้อมูลของสถานศึกษา จัดทำแผนกลยุทธ์

16. การดำเนินชีวิตที่มีประสิทธิภาพของชาวพุทธในยุคโควิด-19 ตามแนวหลักธรรมอริยสัจ 4 (An Efficient Living for Buddhists during the COVID-19 Era Based on the Four Noble Truths) โดย พระมหานรินทร์ ประสมพงศ์ และพระมหาพงษ์พิสิฐ ฐานวโร (ปาจิตเณย์) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย สรุปได้ว่า ในปัจจุบันเราได้ก้าวมาถึงยุคโควิด-19 ซึ่งเกิดจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ทำให้ปัจจุบันการดำเนินชีวิตของทุกคนได้เปลี่ยนไปอย่างฉับพลัน ไม่ว่าจะเป็นด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียน การทำงาน ซึ่งเชื้อไวรัสโควิด-19 นี้ ได้อยู่กับเรายาวนานจนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างถาวรในหลายพฤติกรรมของชาวพุทธ ความไม่แน่นอนในชีวิต ข่าวสารที่กระทบกับจิตใจ จนเกิดความวิตกกังวล สะสมจนเกิดเป็นความเครียด ดังนั้นเราจึงต้องมีการดำเนินชีวิตที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันตนเองและผู้อื่น การดำเนินชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพนั้นจะต้องดำรงชีวิตอย่างมีความสุข มีร่างกายแข็งแรงปราศจากโลกภัยไข้เจ็บ ไม่มีอารมณ์ที่เศร้าหมอง ชุนมัว วิตกกังวล มีความอดทนเพื่อที่จะต่อสู้กับการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ให้ได้ โดยการนำหลักธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงสอนให้แก่ชาวพุทธ ซึ่งเป็นหลักธรรมของพระพุทธศาสนา นั่นก็คือหลักธรรมอริยสัจ 4 เพื่อมาช่วยให้ชาวพุทธดำเนินชีวิตในสถานการณ์ในตอนนี้ได้อย่างทันทุกซ์และมีประสิทธิภาพ อริยสัจ 4 นั้น ตั้งอยู่บนรากฐานของความจริง เป็นสิ่งที่ไม่ได้เกิดขึ้นมาโดยบังเอิญ อริยสัจ 4 ถูกสร้างมาเพื่อให้เรารู้สาเหตุของความทุกข์ หนทางการดับทุกข์ และเรายังสามารถนำอริยสัจ 4 ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เพื่อให้ชีวิตดำเนินเป็นไปได้ด้วยดี ไม่มีปัญหาและความทุกข์ อริยสัจ 4 ช่วยทำให้เราทุกคนไม่ต้องประสบกับความทุกข์ หรือหากมีความทุกข์เกิดขึ้น ก็ไม่หนักหนาหรือรุนแรงมากนัก เพราะอริยสัจ 4 ช่วยให้เราเข้าถึงที่แท้ไป ตลอดจนรู้วิธีที่จะทำให้ทุกข์นั้นหมดไปได้

17. รูปแบบการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชนบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านท่าจูด จังหวัดพังงา (The Potential Development Model of Participation in Community-Based Tourism of Ban Tha Jud Community, Phang-Nga Province) โดย ณัฐสินี ขอบตรง อรุณวรรณ मुखแก้ว และธนดล หนูน้อย วิทยาลัยชุมชนพังงา ผลการวิจัย พบว่า 1. ชุมชนบ้านท่าจูดมีทรัพยากรการท่องเที่ยว ประกอบไปด้วย เส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรม ซึ่งประกอบด้วย แม่น้ำตะกั่วป่า คั้งควนถ้ำ สวนมังคุด วิหารเซียนช่งเยี่ยงไต้ สำนักสงฆ์ควนถ้ำ ตำหนักพระโพธิสัตว์กวนอิม 109 2. ความต้องการในการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนต้องการให้มีการพัฒนาจุดขายสินค้าของชุมชน เพื่อรวมสินค้าและกระจายนักท่องเที่ยวเข้าสู่พื้นที่ ต้องการให้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน และต้องการพัฒนารูปแบบของสินค้าท้องถิ่นร่วมกับการท่องเที่ยว ต้องการให้มีการส่งเสริมด้านการตลาดการท่องเที่ยว การนำเสนอผลิตภัณฑ์มังคุดให้มีอัตลักษณ์ และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานในการต้อนรับนักท่องเที่ยว 3. การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนแก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มผู้ประกอบการท่องเที่ยวและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 40 - 49 ปี และ 60 ปีขึ้นไป สถานภาพโสด จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. มีอาชีพเกษตรกร มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท โดยระดับความรู้ความเข้าใจที่มีก่อนและหลังการ

ฝึกอบรมของผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่วนใหญ่มีระดับความรู้ความเข้าใจในการอบรมเพิ่มขึ้นจากระดับปานกลางเป็นระดับมาก

18. การรับรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของนักศึกษาวิทยาลัยชุมชนพังงา (Perceptions English Vocabs Towards Sustainable Development Goals of Phan Nga Community College Students) โดย บุญชัย เมฆแก้ว วิทยาลัยชุมชนพังงา จากผลการสำรวจการรับรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 17 เป้าหมายของนักศึกษาวิทยาลัยชุมชนพังงาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย Perception มีค่าเฉลี่ย = 1.62 นักศึกษาระดับอนุปริญญาของวิทยาลัยชุมชนพังงายังมีการรับรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่น้อย ยกเว้นบางเป้าหมายที่คะแนนค่าเฉลี่ยในการรับรู้คำศัพท์อยู่ในระดับมากที่สุดและมาก ประกอบด้วย เป้าหมายที่ 01 เป้าหมายที่ 02 เป้าหมายที่ 14 และ เป้าหมายที่ 15

19. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของชุมชน (Development of Training Curriculum to Enhance the Leadership Capabilities for Community Change Agents) โดย อรุณวรรณ มุขแก้ว จิรณัทย์ วิมุตติสุข ชุฟเพียนี สนิ และณัฐสินี ชอบตรง วิทยาลัยชุมชนพังงา ผลการวิจัย พบว่า 1) หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของชุมชน มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.12/80.64 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 2) ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการทำแบบทดสอบก่อนและหลังการอบรม พบว่า กลุ่มทดลองมีความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำการเปลี่ยนแปลงของชุมชน เฉลี่ยหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 3) ผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติตนในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงของชุมชนก่อนและหลังการอบรมพบว่า กลุ่มทดลองมีพฤติกรรมการปฏิบัติตนในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม 4) ความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรอยู่ในระดับมาก

20. การพัฒนาวิถีชีวิตชุมชน: บูรณาการหลักพุทธธรรมใช้ในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนชุมชนดงฟ้าห่วน จังหวัดอุบลราชธานี (Development of the Community Lifestyle: The Integrating of Buddhist Principles Drives Sufficient Economic Philosophy to Improve the Standard Life for the People Living in the Dong Fa Huan. Ubon Ratchathani Province) โดย สุชาติ บุษย์ชยานนท์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ผลการวิจัย พบว่า ลักษณะสภาพปัญหาทางเศรษฐกิจของประชาชนในเขตพื้นที่ประชาชนชุมชนดงฟ้าห่วนโดยทั่วไป พบว่า ส่วนใหญ่มีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย บางส่วนมีหนี้สินและค่าครองชีพสูง การนำหลักพุทธธรรมไปใช้ในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ประชาชนนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ พออยู่ พอกิน อยู่ในระดับน้อย ประชาชนควรดำเนินชีวิตด้วยการพึ่งพาตนเอง ประชาชนเห็นด้วยการนำหลักภาวนา 4 คือ กายภาวนา สีลภาวนา จิตภาวนา ปัญญาภาวนา ช่วยในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างเพศชายและเพศหญิงพบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ในเรื่องการปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการนำหลักพุทธธรรมไปปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อยทุกด้าน

21. การอนุรักษ์ประเพณีสร้างปราสาทผึ้งของชาวบ้านหัวดุน ตำบลขามใหญ่ อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี (Preserving the tradition of building a bee castle for the villagers of Hua Doon, Kham Yai Subdistrict, Mueang Ubon Ratchathani District, Ubon Ratchathani Province) โดย ชิดารัตน์ ดวงสินธุ์ และสุชาติ บุษย์ชฎานนท์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ผลการวิจัย พบว่า ชาวบ้านหัวดุนมีคติความเชื่อว่าการสร้างปราสาทผึ้งเป็นการอุทิศบุญไปให้ผู้เสียชีวิตตามความเชื่อในพระพุทธศาสนา สำหรับการอนุรักษ์และการสืบสานประเพณีการสร้างปราสาทผึ้ง พบว่าชาวบ้านหัวดุนมีการอนุรักษ์ประเพณีด้วยการถ่ายทอดความรู้ผ่านการปฏิบัติสืบต่อ ๆ กันมา ในปัจจุบันพบว่า มีการบูรณาการการทำปราสาทผึ้งจากการแทงหยวกกล้วยมาใช้ฟิวเจอร์บอร์ดแทน และมีการต่อยอดเพื่อสร้างอาชีพและเพิ่มรายได้ในชุมชน

22. ผลของกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เกมเป็นฐานที่มีต่อการป้องกันตนเองจากการถูกคุกคามทางเพศในโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (The Effect of Guidance Activities Using Game-Based Learning to Enhance Self-Defense Against Sexual Harassment in School of High School Students) โดย ณัฐพงษ์ จันทรา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการวิจัย พบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยการป้องกันตนเองจากการถูกคุกคามทางเพศทั้งในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และภายหลังการใช้กิจกรรมแนะแนว พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยการป้องกันตนเองจากการถูกคุกคามทางเพศสูงกว่าก่อนการใช้กิจกรรมแนะแนวโดยใช้เกมเป็นฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยค่าเฉลี่ยการป้องกันตนเองจากการถูกคุกคามทางเพศหลังการใช้กิจกรรมแนะแนวโดยใช้เกมเป็นฐานอยู่ในระดับสูง

23. ธุรกิจครอบครัวในกระบวนทรรศน์หลังนวยุคสายกลาง (A Family Business in the Moderate Postmodern Paradigm) โดย พงณา มาโนช บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ผลการวิจัย พบว่า ธุรกิจครอบครัวในมุมมองกระบวนทรรศน์หลังนวยุคสายกลางเป็นธุรกิจครอบครัวที่มีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนในครอบครัว ชุมชนหรือสังคม และสิ่งแวดล้อม เป็นธุรกิจที่ไม่เน้นการแข่งขัน แต่เน้นความร่วมมือ มีการแบ่งในการดำเนินธุรกิจร่วมกันเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างผลลัพธ์ที่ดีกว่า มีการคิดสร้างสรรค์และผลิตนวัตกรรมที่ช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น สามารถแก้ไขข้อขัดแย้งหรือปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความยืดหยุ่นและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง มีการปรับปรุงกระบวนการหรือกลยุทธ์เพื่อให้ธุรกิจมีประสิทธิภาพต่อการเปลี่ยนแปลงตลาดและอุตสาหกรรม มีการสร้างและรักษาวัฒนธรรมและค่านิยมที่เข้มแข็งในองค์กรอย่างมีวิจาร์ณญาณ มีค่านิยมและแนวทางที่เกื้อกูลต่อการดำเนินธุรกิจที่ยั่งยืน มีคุณธรรมจริยธรรมและหลักธรรมาภิบาล

24. พุทธจิตวิทยาเพื่อการพัฒนาตนเอง (Buddhist Psychology for Self-Development) โดย นางสาววิญญรัตน์ วรจินตนาลักษณ์ หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาพุทธจิตวิทยา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย สรุปว่า บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุคคลได้ตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองพระพุทธศาสนากับจิตวิทยารวมกลายเป็นพุทธจิตวิทยา เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพชีวิตและสังคมพร้อมปัญหาที่เกิดขึ้นกับมนุษย์ยุคพัฒนา โดยเฉพาะปัญหาด้านจิตใจ

เช่น ความเครียด วิตกกังวล ว่าเหว่ว่างเปล่าและไร้ความหมาย ซึ่งพุทธศาสนาเรียกว่า”ทุกข์” และนี่คือการกระตุ้นให้จิตวิทยาตะวันตกหันมาสนใจความเจ็บป่วยทางจิตในคลินิกออกมาสู่คนป่วยทางจิตทั่วไปรวมถึงคนป่วยปกติ พระพุทธศาสนาไม่ได้แยกส่วนนับว่า มีระบบจิตวิทยาที่มีความสมบูรณ์ในตัวเอง ทั้งหมดนี้จะเห็นได้ว่า พุทธจิตวิทยาเพื่อการพัฒนาตนเองมีส่วนสำคัญต่อ การดำรงชีพของบุคคลเป็นอย่างมาก หากเรารู้เท่าทันปัญหาที่มีการพัฒนาตามหลักข้อธรรม พื้นฐาน เช่น ศีล 5 อธิเบทา 4 มรรค 8 ซึ่งนับว่าเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทั้งด้านความประพฤติ ด้านจิตใจและด้านปัญญาทั้งสิ้น ในการป้องกัน และส่งเสริมให้มนุษย์สามารถดำเนินชีวิตไปอย่างมีคุณภาพ เป็นขบวนการที่ช่วยบรรเทา ให้กิเลสของมนุษย์ ลดน้อยลงไปและทำให้ตนและสังคมมีความสงบสุขที่ได้จากการนำเสนอหลักการตามธรรมชาติของกระบวนการเกิดและดับทุกข์พร้อมทั้งนำเสนอถึงวิธีการปฏิบัติหรือวิธีการดำเนินชีวิตให้บรรลุถึงการดับทุกข์หรือปัญหาในจิตใจที่เกิดขึ้นให้หมดไปหรือเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ทำให้เราสามารถอาศัย อยู่บนโลก นี้ด้วยความสงบสุข มีสุขภาพจิตและคุณภาพชีวิตที่ดี

25. บทวิจารณ์หนังสือ (Book Review) พุทธศาสนาไทยในอนาคต แนวโน้มและทางออกจากวิกฤต ผู้แต่ง: พระไพศาล วิสาโล สำนักพิมพ์: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์ ครั้งที่พิมพ์: 2 ปีที่พิมพ์ : 2546 จำนวนหน้า:ความหนา 552 หน้า จำนวน 13 บท ISBN : 974-91243-6-7 โดย พระมหาวิรุฬหจิต นริสโร (เช่นรัมย์) และธนรัฐ สะอาดเอี่ยม หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ สรุปว่า หนังสือเล่มนี้ ผู้เขียนเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาวิกฤตของพุทธศาสนาไทย ประมวลข้อมูลการนำ พุทธธรรมมาใช้ในสังคม สนับสนุนการเมืองการปกครอง ในยุควิทยาศาสตร์ประจักษ์นิยมที่เกิดความไม่มั่นใจว่าสิ่งที่มองไม่เห็น เช่น พระนิพพานและนรกสวรรค์ น่าจะไม่มีจริง มีการเอาพุทธศาสนาไปอิงกับวิทยาศาสตร์ เช่น บอกว่าพระพุทธเจ้าไม่เคยบอกว่าโลกแบน ช้ำยังพูดเป็นนัยว่าโลกกลม ไปจนถึงสมัยที่ไม่สนใจว่านิพพานจะมีหรือไม่ แต่เอาธรรมะส่วนอื่นมาสนับสนุนหรือแก้ปัญหาเฉพาะหน้า เช่น สนับสนุนการรับราชการทหารในช่วงสงครามโลก หรือต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ เช่น มีพระเทศน์ออกสื่อว่า ‘ฆ่าคอมมิวนิสต์ไม่บาป’ เป็นต้น หนังสือเล่มนี้จึงเป็นแหล่งข้อมูลที่ตีมากจะทำได้โดยการแก้ไขปัจจัยที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการปฏิรูปการปกครองคณะสงฆ์เพื่อรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลางกับการปฏิรูปการศึกษาของสงฆ์ทั่วประเทศให้เป็นแบบแผนเดียวกันเมื่อกว่าร้อยปีมาแล้ว เพื่อเหตุผลด้านความมั่นคง รวมถึงปรับปรุงบ้านเมืองให้ก้าวหน้าอย่างชาติตะวันตก การรวบอำนาจ สู่ส่วนกลางของสถาบันสงฆ์เป็นเหตุให้วัดสูญเสียความสัมพันธ์กับชุมชนรอบข้าง และคณะสงฆ์ได้มีความสัมพันธ์กับรัฐเป็นพิเศษจนกลายเป็นเสมือนเครื่องมือในการปกครองของรัฐ ต่อมาก็คือเป็นเครื่องมือให้แก่ลัทธิชาตินิยมในยุคสร้างชาติและรับมือกับภาวะสงคราม และในปัจจุบันยังมีความเสี่ยงต่อการเป็นเหยื่อของลัทธิบริโภคนิยม ผู้วิจารณ์ถือว่า หนังสือเล่มนี้ทำหน้าที่ยังไม่สมบูรณ์ ในแง่ที่พยายามชี้ให้เห็นข้อบกพร่องของในสังคมไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แบ่งออกเป็น 4 ภาค โดยภาคหนึ่ง กล่าวถึง จุดเปลี่ยนอดีต ภาคสอง กล่าวถึง จากปัจจุบันสู่อนาคต ภาคสาม กล่าวถึง ทางออกจากวิกฤต และภาคสี่ กล่าวถึง พุทธศาสนากับสังคมไทยในบริบทใหม่ รวมถึงการพยากรณ์พุทธศาสนาไทยในอนาคต แนวโน้มและทางออกจากวิกฤต นอกจากนั้นยังนำเสนอแนวทางการทำนุบำรุงพุทธศาสนา แล้วเราไปนำ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทบรรณาธิการ	ง
สารบัญ	๗
แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพอนามัยในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ตามหลักสัปปุริสธรรม 7 (The Guidelines for the Operation of Health Promotion in Educational Opportunity Expansion Schools based on Sappurisa-Dhamma in Nakhonsawan Primary Education Service Area Office 3)	1
จุฬาลักษณ์ สร้อยสวาท พระครูศรีสุธรรมนิวิฐ และ ปฎิธรรม สำเนียง แนวทางการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอท่าตะโก เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ตามหลักกัณฑ์ธรรม (Guidelines for Developing Leadership Skills in the 21st Century Based on Uuddhi-Dhamma for School Administrators in Tha Tako District of Nakhonsawan Primary Education Service Area Office 3)	16
อนัญญา ปัจยะโคทา พระเทพปริยัติเมธี และ ปฎิธรรม สำเนียง ระบบการพัฒนาการดำเนินงานสังคมสงเคราะห์ด้านการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชน: กรณีศึกษาวัดตาลเจ็ดช่อ ตำบลตลาดกรวด อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง (An Educational Social Work System for Disadvantaged Children: A Case of Wat Taljedcho Mueng Angthong Province)	30
พระครูพิบูลพัฒน์พิมล (วิบูลย์) และ พระวิเทศพรหมคุณ ระบบการจัดการเรียนการสอนพระพุทธศาสนาตามหลักอริยสัจ 4 สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี (A Four Noble Truth - Based Instructional Management System for Secondary School Students in Prachinburi Province)	41
พระมหาภัลลววรรณ กิตติธโร (มีชัย) พระมหาสมบุรณ์ สุธมโม และ สายรุ้ง บุบผาพันธ์ ระบบเสริมสร้างพลังจิตการดำเนินชีวิตในสังคมพุทธสำหรับนักเรียนประถมศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนวัดสามัคคิยาราม จังหวัดปทุมธานี	53

(A Buddhist Social Life Style Mind Power Enhancing System
for Elementary Pupils: A Case Study of Samakkiyaram School
in Pathum Thani Province)

เปมิกา สุขเจริญ พระวิเทศพรหมคุณ และ นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ
การพัฒนาผลการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ
เทคนิคกลุ่มแข่งขันร่วมกับเกมมิฟิเคชัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
(The Development of English Vocabulary Learning by Using Team Game
Tournament Technique with Gamification for Grade 1 Students)

ทิฆัมพร เตชะต๋อง และ วราภรณ์ ไทยมา
Professional Development of Administrators at Guangzhou 16th
middle School under Guangdong Province

Jiang Huiling Tarinee Kittikanjanasophon and Vorachai Viphoouparakhot
ระดับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากร เทศบาลตำบลจอมทอง อำเภอศรีบุญเรือง
จังหวัดหนองบัวลำภู
(The level of organizational commitment of personnel Chom Thong
Municipality Sriboonruang District Nong Bua Lamphu Province)

โกศล สอดส่อง
การบริหารทรัพยากรมนุษย์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู
(Human Resource Management of the Nongbualumphu Provincial
Administrative Organization)

อมรรัตน์ ศรีวิชา และ พิชัยรัฐ หมื่นด้วง
Effectiveness of Knowledge Management in Art Major
of Universities under Liaoning Province

Zhang Tiedong Sutida Howattanakul and Somsak Chanphong,
The Mediating Effect of Teachers' Motivation Factors on the Relationship
Between and Organization Culture and Organization Policyon Teachers'
Competencies Private Universies in Shenyang City

Kang Kai Sataporn Pruettikul and Sukhum Moonmaung,
ประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต
สาขาวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
(Effectiveness of Certificate Teacher Professional Curriculum,
Faculty of Education, Dhonburi Rajabhat University)

ดิเรก สุขสุนัย

Factors Analysis of Platform Teaching Management of Music Colleges in Sichuan Province	159
Zhang Shenghao Sutida Howattanakul and Sataporn Pruettikul	
การพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมท้องถิ่น รายวิชาพระพุทธศาสนา เรื่องฮีตสิบสอง ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (Development Books Supplementary Encouraging Reading in the Social Studies, Religion and Learning Cluster on Buddhism Subject “Twelve Traditions” of the Lower Secondary School)	181
พระมหานิติภูพานธ์ จีรวทฒโน	
แนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณในยุคดิจิทัลตามหลักสุจริต 3 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา (Guidelines for Developing Budget Management in the Digital Era Dased on Sujarita III Schools under Phra Naknon Si Ayutthaya Secondary Education Service Area Office)	194
ณัฐฉิรินทร์ นิมสุตใจ และ ลำพอง กลมกุล	
การดำเนินชีวิตที่มีประสิทธิภาพของชาวพุทธในยุคโควิด-19 ตามแนวหลักธรรมอริยสัจ 4 (An Efficient Living for Buddhists during the COVID-19 Era Based on the Four Noble Truths)	212
พระมหานรินทร์ ประสมพงศ์ และ พระมหาพงษ์พิสิฐฐ์ ฐานวโร (ปาจิตเณย์)	
รูปแบบการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชนบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านท่าจูด จังหวัดพังงา (The Potential Development Model of Participation in Community-Based Tourism of Ban Tha Jud Community, Phang-Nga Province)	227
ณัฐสินี ขอบตรง อรุณวรรณ มุขแก้ว และ ธนดล หนูน้อย	
การรับรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ของนักศึกษาวิทยาลัยชุมชนพังงา (Perceptions English Vocabs Towards Sustainable Development Goals of Phan Nga Community College Students)	247
บุญซัช เมฆแก้ว	

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของชุมชน (Development of Training Curriculum to Enhance the Leadership Capabilities for Community Change Agents)	255
อรุณวรรณ มุขแก้ว จีระพันธ์ วิมุตติสุข ชุฟเพียนี สนิ และ ณิชฐิณี ชอบตรง	
การพัฒนาวิถีชีวิตชุมชน: บูรณาการหลักพุทธธรรมใช้ในการขับเคลื่อน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนชุมชนดงฟ้าห่วน จังหวัดอุบลราชธานี	265
(Development of the Community Lifestyle: The Integrating of Buddhist Principles Drives Sufficient Economic Philosophy to Improve the Standard Life for the People Living in the Dong Fa Huan. Ubon Ratchathani Province)	
สุชาติ บุษย์ชฎานนท์	
การอนุรักษ์ประเพณีสร้างปราสาทผึ้งของชาวบ้านหัวดุน ตำบลขามใหญ่ อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี	277
(Preserving the tradition of building a bee castle for the villagers of Hua Doon, Kham Yai Sudistrict, Mueang Ubon Ratchathani District, Ubon Ratchathani Province)	
จิตรัตน์ ดวงสินธุ์ และ สุชาติ บุษย์ชฎานนท์	
ผลของกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เกมเป็นฐานที่มีต่อการป้องกันตนเองจากการถูกคุกคาม ทางเพศในโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	288
(The Effect of Guidance Activities Using Game-Based Learning to Enhance Self-Defense Against Sexual Harassment in School of High School Students)	
ณัฐพงษ์ จันทรา	
ธุรกิจครอบครัวในกระบวนทรรศน์หลังนวยุคสายกลาง	300
(A Family Business in the Moderate Postmodern Paradigm)	
พจนมา มาโนช	
พุทธจิตวิทยาเพื่อการพัฒนาตนเอง	307
(Buddhist Psychology for Self-Development)	
ริญญารัตน์ วรจินตนาลักษณ์	
บทวิจารณ์หนังสือ (Book Review) พุทธศาสนาไทยในอนาคต แนวโน้มและทางออกจากวิกฤต	319
พระมหาวิรุฬหจิต นริสสุโร (เช่นรัมย์) และ ธนรัฐ สะอาดเอี่ยม	

จริยธรรมการตีพิมพ์บทความในวารสารปารมิตา	326
ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม	
การเตรียมต้นฉบับเพื่อการเสนอจัดพิมพ์ในวารสารปารมิตา	328
ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม	